

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм : ПРОЦЕНА БЕЗБЕДНОСНИХ РИЗИКА
Назив предмета: Социологија ризика
Наставник/наставници: Владимир Н. Цветковић, Борис Кордић, Александра Илић
Статус предмета: обавезан предмет
Број ЕСПБ: 8
Услов: -
<p>Циљ предмета</p> <p>Усвајање знања о модалитетима устројства савременог друштва и његовој структурној кризи у бројним димензијама унутар којих се показује феноменологија ризика. Разумевање настанка Модерне, модерних криза и ризика, као и начина за њихово управљање. На том основу студенти стичу појмовно знање о мотивима и последицама активности различитих друштвених актера који производе или трпе последице модерних криза и ризика, перципирају њихов значај и утичу на њихово повећање или смањење.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Студенти стичу способност да анализирају ризике, тј. препознају и појме њихову структуру и да уоче главне социјалне и политичке актере ризика. Уочавајући разлоге и начине стварања ризика и њиховог преображаја у структуралне или краткотрајне кризе, студенти стичу потребно знање за препознавање главних мотива друштвених актера у контексту конкретних ризика, као и способност да истима управљају.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Предмодерна и модерна друштва (сличности и разлике);</p> <ul style="list-style-type: none"> • политика и привреда (социјалне поделе и друштвени актери – борба за признање) • култура и идеологија (“слика света” и “погледи на свет” – поимање стварности) <p>Модерно друштво и држава</p> <ul style="list-style-type: none"> • настанак, облици, трендови; друштвени актери: мотиви и последице деловања <p>Безбедност – криза – ризик</p> <ul style="list-style-type: none"> • појмовна разграничења и иманентна условљеност; друштвено обликовање и перцепција изазова, ризика и претњи <p>Врсте и/или облици ризика</p> <ul style="list-style-type: none"> • политички, технолошки, привредни, еколошки, криминалитет као ризик <p>Концептуализације и анализа ризика</p> <ul style="list-style-type: none"> • процена ризика, опажање ризика, управљање ризиком <p>Перцепција ризика</p> <ul style="list-style-type: none"> • јавност(и) и медији: између панике и равнодушности; субјективна перцепција и могућност објективност сагледавања појединачног ризика; експертске услуге и учинци: мерење квалитета и вероватноћа ризика <p>Друштво ризика и морална паника</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дискурс о ризичном друштву; Објашњење моралне панике; Морална паника и ризик од криминалитета, Страх од злочина као последица моралне панике <p>Криминолошка димензија управљања ризицима</p> <ul style="list-style-type: none"> • механизми формалне социјалне контроле као вид контроле и управљања ризицима (полиција, тужилаштво, судство); • ретрибутивни приступ у контроли ризика: поштравање прописаних казни и казнене политике судова; механизми неформалне социјалне контроле и управљање ризицима <p>Држава и политички ризици – поредак и легитимност</p> <ul style="list-style-type: none"> • побуна, устанак, немири; револуција и рат • сецесија, етничка, верска и идеолошка дистанца <p>Држава и еколошки ризици</p> <ul style="list-style-type: none"> • природне катастрофе; технолошке катастрофе • глупост, (не)пажња, (не)култура <p>Држава и економски ризици</p>

<ul style="list-style-type: none"> • производња и незапосленост; задуженост и инфлација <p>Глобални ризици –политички, економски, еколошки и технолошки трендови</p> <ul style="list-style-type: none"> • државни суверенитет и међународни сукоби • доступност и одрживост природних ресурса • вештачка интелигенција и њене последице <p>Србија – политички и социјални ризици (перцепција и контрола)</p> <ul style="list-style-type: none"> • државни суверенитет (Косово и Метохија) • социјалне разлике и политичке побуне (стање и тенденције) • технолошки, привредни, еколошки ризици (стварне и измишљене потенције) <p>Евалуација курса</p>					
<p>Литература</p> <p><u>Основна:</u> Улрих Бек: <i>Ризично друштво</i>, Филип Вишњић, Београд 2001. Entoni Gidens: <i>Posledice modernosti</i>, F. Višnjić, Београд 1998. Владимир Н. Цветковић: “Модерна – модерност – модернизација” и “Криза, ризик, глобализација” у: <i>Социологија – основни појмови, приступи, проблеми</i>, Факултет безбедности, Београд 2015.; Владимир Н. Цветковић: “Слика света и погледи на свет” у: <i>Мудрост и моћ</i>, Службени гласник СРЈ, Београд 2001.; Владимир Н. Цветковић: “Национална држава и међународна заједница” у: <i>Социологија политике II</i> (Држава, институције, актери), Факултет безбедности, Београд 2019. Александра Илић: "Медијска конструкција криминалитета", у: <i>Медији, криминалитет и судови</i>, Службени гласник и Факултет безбедности, 2019; Александра Илић: „Значај дискурса у разумевању моралне панике“ у: <i>Српска политичка мисао</i>, Београд, 2/2015; Александра Илић: „Традиционални теоријски приступ у објашњењу моралне панике“ у: <i>Годишњак факултета безбедности</i>, Бгд. 2017.</p> <p><u>Допунска:</u> Entoni Gidens: <i>Klimatske pormene i politika</i>, Clio, Београд 2010. Bruno Latur: <i>Nikad nismo bili moderni</i>, Meditteran publishing, Novi Sad Zigmunt Bauman i Leonidas Donskis: <i>Fluidno zlo (Život u svetu u kom nema alternativa)</i>, Meditteran publishing, Novi Sad. Владимир Н. Цветковић: “Смисао и перспективе наука и/или студија безбедности”, Годишњак Факултета безбедности, Београд 2018. <i>Handbook of Risk Theory (Epistemology, Decision Theory, Ethics, and Social Implications of Risk)</i>, Springer Лаш Фр.Х.Свенсен: <i>Филозофија страха</i>, Геопоетика, Београд 2008. Мишел Фуко, <i>Поредак дискурса</i>, Карпос, Лозница, 2007 Pat O’Malley, <i>Crime and risk</i>, SAGE, 2010 Marc Schuilenburg: <i>The securitization of society: crime, risk and social order</i>, New York University Press, 2015.</p>					
Број часова активне наставе		Теоријска настава:		Практична настава:	
Методe извођења наставе					
Предавања, вежбе, колоквијум, радионице и семинари.					
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе		поена		Завршни испит	
активност у току предавања				писмени испит	
практична настава				усмени испт	
колоквијум-и		20		
семинар-и		20			
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....					